

Virtutis Solidæ Præcipua Impedimenta, Subsidia, Et Incitamenta

Commentationibus Illustrata, Omnium Usui Aptatis. Quæ Servire Insuper
Poterunt Pro Argumento Concionum: Uti Et Considerationum Tempore
Exercitiorum; præsertim verò pro gemino sacræ collectionis triduo; prout
ex subjectis hunc in finem elenchis patet. [...] Partes Tres

Impedimenta

Bellecius, Aloysius

Ratisbonæ [u.a.], 1755

§.IV. Antidota.

Nutzungsbedingungen

[urn:nbn:de:hbz:466:1-55524](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-55524)

ut laudarer; dum te læsi, qui potes & corpus & animam perdere in gehennam, (y) ne hominem contristarem, qui non est nisi gutta roris antelucani. (z) Agnosco tandem hujus noxæ stultitiam, odi tyrannidem, abominor impietatem. Inspectante cœlesti curia universa, pleno rationis sensu & voluntatis consensu imaginarium illud idolum: *quid dicent homines*, ex cordis ara jam nunc deturbo, conculco, execror. Obmutescat potius lingua, exarescant citius manus, quām ut post-hac aliquid agant, aut loquantur, quod hunc execrabilem affectum sapiat. Deinceps tibi, ô DEUS! placere unus sit labor meus, tibi displicere unus timor.

§. IV.

Respectus humani antidota.

Cūm respectus humanus (ut superius dictum) sit vitiosa cupido hominibus placendi, eisque displicendi humilis metus, palam est, eum superbiæ

(y) Matth. 10, v. 28.

(z) Sap. 11, v. 23.

perbiæ suam genesin debere, ex qua ille timor contemptionis, & amor aestimationis enascitur. Quod biceps monstrum postmodo causa est, ut plura patrentur mala, & omittantur bona ideo solùm, ut vel aliorum gratiam & laudes aucupemur, vel dictoria & despectiones evitemus. Gemini huic malo antidotum oppono, 1. humani judicij contemptum, 2. Divini judicij metum. Illius enim impiam inanitatem; hujus verò summum rigorem si rite perpenderimus, illud idolum: *quid dicent homines?* victrici pede calcabimus, eiisque ærea fronte audaces insultabimus.

I. Primum igitur quod attinet scilicet ^L*Humani* judicij ^{contemp-}*tus.* contemptum, ut altas in animis radices agat, sufficiet illius vanitatem acutiori oculo inspexisse. Hanc autem, ut plena luce cognoscas, solùm consideres, velim, quinam ergo sint illi *montium dñi*, (a) *filii Titan & excelsi gigantes*, (b) quorum deliramenta vivendi tibi regula sunt?

(a) 3. Reg. 20, v. 28. (b) Judith 16, v. 8.

sunt? nempe homines sunt natura tibi similes, conditione æquales, dotibus fors inferiores; iisque erroneous, inconstantes, vitiosi, quorum opinionibus error, affectibus inconstantia, exemplo improbitas omne pondus adimit & momentum. Singula breviter expendamus.

I. Inprimis illi (si Superis placet) *de genere giganteo heroes*, (c) quorum amore leges violas, animam lædis, DEum irritas; *mortales* sunt ex eodem, quo tu, limo compacti: iisdem, queis tu, miseriis subjecti: in eundem, quem tu, cinerem redigendi. Sunt urbis ejusdem cives, domus ejusdem incolæ, religionis ejusdem membra, quos tu forsitan prosapiâ, virtute, scientia antecellis, superasque.

Et horum tu crises adeò anxiè formides? horum tu sensis sacrilegum thus mox pronus adoleas? horum tu verba veluti verbera tam pavidè timeras? horum, inquam, tu censuram adeò

adeò pertimescas, qui tamen tuam, quam tu de ipsis foves, existimatiō-
nem flocci faciunt, & superbo risu ex-
sibilant? qui tuam de ipsis sententiam
æquè parum, ac muscæ stridorem cu-
rant? quibus tu eodem, quo fungus,
es loco? & horum de te judicium tibi
sit adeò sacrosanctum? & quidem tibi?
cùm tamen illis tua de ipsis opinio
non nisi nugæ sint & aniles gerræ.
Quæ mentis, quæso, hæc vilitas?

Quidcunque tu de illis sentias, di-
casque, propterea illi nec latum un-
guem ab arrepto teoris tramite defle-
ctent. Sive suo agendi modo tibi pla-
ceant, sive displiceant, id curarum
illis ultima est. Propter te nec capil-
lum curvabunt. Cur ergo tu eos adeò
supplex reverearis? cur tu eorum cau-
sa Numen offendas? cur tu propter eos
desinas esse bonus; cùm tamen ji pro-
pter te minimè omittant esse mali?
Illi non plus juris in te, quām tibi
in eos competit; cur ergo tu illorum
phantasiæ mancipium sis? cùm eorum
habilitatem præ tua despicias; cur non

&

& eorum judicium præ tuo contemnis? cùm in aliis rebus te eisdem præferas; cur non & in hac? cùm te illis censeas meliorem, cur non & prudentiorem? Age ergo, & humiles hos abjice respectus; hic enim superbias, licet. Par pari repende: contemptui contemptum repone: ridentes te, etiam tu sed sanctius ride. Quod enim illi sunt, etiam tu es, æquali sorte beatus.

2. Idque eò magis te facere convenit; cùm non solum ejusdem tecum fortunæ *homines*, sed *erroneis* insuper opinationibus obnoxii homines sint. Nam hoc ipso, quod ii, pietati deditos, obloquiis vexent; liberioris verò genii trostulos pro semi - deis habent? hoc ipso quod fervidos fugiant, tepidos ament, virtutem horreant, vicio blandiantur, probanda culpent, & culpanda probent, manifestum est, eos illorum ex numero esse, qui, sacra testante Pagina, non sapiunt ea, quæ *DEI* sunt; sed quæ hominum, (d) & quæ carnis sunt, (e) dicentes bonum malum, & malum

malum bonum : ponentes tenebras lucem,
& lucem tenebras : ponentes amarum in
dulce, & dulce in amarum. (f) Quorum
proin sapientia stultitia est apud DEUM,
(g) & merus error. Nam cum con-
traria Christo sensa foveant; æterna ve-
rò Sapientia falli nequeat; ergo eos in
suis ideis errare, evidens est.

Et horum erroneam tu argutationem
cœcus adores? tu, inquam, qui etiam
in rebus fidei subin dubius hæres. Ho-
rum dicteria Delphicæ Tripodis tibi
oracula : horum erraticæ delirations
vitæ tibi regula sint? Obscro, quæ Cir-
ce te fascinavit, ut omnem tibi ratio-
nem adeò fœdè incantari sinas? Quis
enim prudens litteras negligit; quia hæ
ab indoctis vilipenduntur? quis fame
se conficit; quia furiosi cibum esse
venenatum vociferantur? quis argen-
tum abjicit; quia ab imperitis stan-
num dicitur? Et tu scientiam Sancto-
rum, animæ cibum, virtutis curam te-
merè spernas; quia ista à deliris ho-

Pars I.

P

munci-

(f) Isa. 5. v. 20. (g) 1. Cor. 3. v. 19.

munctionibus stulto risu exsibulantur ?
quæ hæc prudentia !

3. Quid ? quod erronei hi censores
in suis quoque judiciis mirè *inconstantes* sint. Nam quem hodie laudibus
super æthera tollunt , ingestis cras vi-
tuperiis, infra tartara deprimunt: quod
hodie approbant , cras denuo impro-
bant: qui hodie ab ipsis heros , cras
audiet fungus. In ipsorum mente non
ratio , sed dominans affectio pro tri-
bunali sedet, quæ pro varia temporum
vicissitudine, aëris mutatione, humo-
rum agitatione , bilis commotione
absolvit, vel damnat: eligit, vel re-
probat: laudat , vel vituperat , non
quod æquitas dictat , sed quod im-
petus suadet.

Et hi errores omni momento mu-
tabiles : hi ignes fatui quovis flatu
mobiles : hæ animatæ lunæ vivique
apries vivendi forma viæque ad cœ-
lum tibi duces sint ? Horum censoria
virgula tibi altera Moysis virga sit, quæ
minaci cuspidi omittenda tibi , agen-
daque

daque designet? Vah! pudeat te tui,
& si vel unica judicij scintilla tibi su-
perstes gliscit, saniora decerne.

4. Accedit, quod inconstantes hi
Vertumni insuper *vitiosi* sint; variis-
que naves contaminati ita vivant, ut
jure vilipendi ab aliis, contemnique
merentur. Et de hac illorum vitiosi-
tate tibi constat; nisi enim tales eos
esse tu ipse existimares, nec per vitium
te illis placitum sperares, nec ob vir-
tutem displicitum timeres. Utrum-
que ergo cum speres, & timeas, pa-
tet, illos etiam a te imperfectis annu-
merari, & probitatis parum studiosos
censeri. Et isti jam tibi sint norma-
recti? horum judicium tuum sit Deu-
teronomium? horum vita morum tibi
speculum sit?

Quæ hæc amentia! scire eos
homines esse tibi æquales, errori-
bus obnoxios, inconstantia devotos,
defectibus plenos; id, inquam, scire,
imò & fateri; nec tamen eorum deli-
ramenta contemnere; quin ea etiam
pertimescere, revereri, ac suspicere;
id enimvero improba fatuitas & fatua

improbitas est, lustrico carcere & flam-
mantibus catenis digna.

At dices: agnosco quidem rei in-
dignitatem, ingemisco ipsus ego mi-
seræ sorti meæ; quin & irascor duræ
servituti. Sed ferendum est, quod vi-
tari nequit: ex hoc morbo non solus
decumbo: serviendum tempori: con-
nivendum praxi: exspectandum, do-
nec sanctiora redeant sacula. Aliorum
enim genio nî me conformavero, di-
cteriis carpent, cachinnis explodent,
sarcasmis obruent? eroque meta, in
quam aculeata verborum jacula omni
ex parte convolabunt.

Verùm ô bone! secus si feceris; si
hominum tibi æqualium, erroneous,
inconstantium ac vitiosorum ineptas
opinaciones despixeris; pii te encomiis
efferent, summè æstimabunt Cælitæ,
Christus ipse paterno affectu te com-
pletebitur, & coram Patre Divino tota-
que cœlesti curia suum te esse palam
profitebitur? memor scilicet sui illius
promissi: *omnis, qui confitebitur me co-*

ram

ram hominibus, confitebor & ego eum coram Patre meo; (h) apud quem nec mundi stilus, nec temporum iniquitas, nec reorum numerus te excusabit. Hic ergo jam delibera, & cuinam parti odiosus esse eligas, determina; nempe an piis, Cœlitibus, Christo? num verò insulſis quibusdam, lunaticis & probitate parentibus socienis? qui tamen ipſi olim suum hoc judicium damnabunt, teque, quod fecutus id fueris, culpabunt.

Antequam tamen quidquam decernas, prius seriò perpende, an non ferreis digna clathris mania sit, velle displicere bonis, ne displiceas malis? malle offendere custodem Angelum ipsumque DEUM, quam pauculos quosdam effrontes, tepidos ac petulantes socios? licet provideas, te nec his omnibus satisfacturum. Bene, inquam, prius considera, an non cordatis hominibus (verba sunt Gregorii Nazianzeni) pluris faciendum, magisque curandum sit judicium Numinis, quam omnium

aliorum in unum coactorum? Et quidnisi?
(pergit idem Sanctus) An ergo judi-
cium caci de coloribus præferes judicio
oculati? An ergo, velut alter Roboam, ju-
dicia juvenum præferes judicio sénium?
Et cùm DEUS & homines inter se expen-
duntur; an ergo judicia hominum potio-
ra duces, quàm DEI? (i) hominum,
inquam, & quidem talium, quos ut
omnes tibi & constanter faventes ha-
beas, nunquam obtinebis.

5. Id enim qui intendit, qui omni-
bus & semper placere cupit, is hirco-
cervos venatur, vulpanferes aucupa-
tur, stulto labore consumitur. (l) Quid-
cunque agas, ô vane! quacunque gra-
diaris via, in quamcunque te flectas
partem, censoriam mortalium ferulam
nunquam & nuspiam effugies. Nam
(quod pii Ascetæ effatum est) omni-
bus placere non est possibile. Et licet Pau-
lus omnibus omnia factus est; tamen ne
ab aliis aliquando judicaretur, vel non
despiceretur, cohibere non potuit. (m)

Ne

(i) Oratione 2. (l) Exod. 18. v. 18. (m)
De imit. Christ. I. 3. c. 36. n. 1.

Ne quidem illis gregalibus tuis omnibus & semper probaberis. Cùm enim illi ob discordantes, quas nutriunt, affectiones regnum inter se divisum sint, diversa sentiant, & mutuò contraria velint; quidquid facias, apud eorum aliquem delinquas, oportet; unique velificando, hoc ipso alterutrum contristes, necessum est. Cumque insuper ii, utpote pravis motionibus obnoxii, se invicem plerumque etiam aversentur; ut uni injucundus accidas, satis erit, arrississe te alteri. Quin etiam illos ipsos, apud quos hodie cum reliquorum offensa gratiam injisti, cras tibi pariter ob rem nauci offensos senties. Imò ut nemini placeas, sufficiet hic tuus aliis displicendi metus. Et sic non solùm apud Cælicolas & probos, quos tamen ob tepidos spernis; sed etiam apud tui furfuris fodales, quorum amore conscientiam maculas, justa Talionis pœna offenditionem incurres.

Hæc ergo cùm ita se habeant, te ipsum modò judicem volo, an non

P 4 deli-

deliræ mentis indicium sit, sui ipsius tortorem agere, dæmonis martyrem ac stultæ aliorum phantasiæ mancipium esse; quin imò propriam animam, pios omnes, ipsamque adeò æterni Numinis Majestatem audaci protervia lädere, irritare, lacessere, ut effugias judicia mundi, quæ tamen ha-
ctenus nemo unus nec ipse Christus declinare potuit? ipsus, inquam, tu judica, an non ingens hæc dementia sit? Cùm ergo cribro aquam haurias, quicunque criticos aliorum dentes te evasurum speras; solùm superest, ut generosè contemnas, quod, ut devites, adipisci non vales. Ipsa hæc infelix, aliorum censuras subeundi, necessitas te illas animo sanctè superbo despicerre doceat.

6. Et tandem quid mali tibi inferre, vel quid boni afferre, hæ aliorum de te opinationes possunt? eæ nec meliorem te, nec deteriorem reddent. Quid confert Soli, eundem ab Indis coli ut DEUM? & quid nocet Lunæ, eandem à canibus allatrari? Quid decedit

cedit auro, si à cœco credatur plum-
bum? aut quid pretii accedit vitro,
si ab imperito censeatur gemma? Pone,
agasonem putari regem; num is re-
gium propterea conscendet thronum?
Finge, Cræsum judicari Codrum, aut
vice versa; num ille propterea egentior,
hic ditior erit? Improbus si es, talis
manebis; licet homines te sanctum ju-
rent. Probum autem si te conscientia
clamet, talis eris; licet æmulus livor
te improbum jaet.

Quod es, hoc es (ait Thomas à Kem-
pis) *nec major dici vales, quam DEO*
teste sis. Non es sanctior, si laudaris:
nec vilior, si vituperaris. (n) *Sive enim*
bene, sive male interpretati fuerint, non
es ideo alter homo. (o) Ergo (pergit
concludere idem Auctor) ergo *huma-*
num ne metuas judicium. (p) Sed po-
tiùs generoso neglectu despice ridicu-
lum illud phantasma: *quid dicent de*
me, quid sentient homines? Dicant sanè,

P 5 &

(n) *De imit. Chri.* l. 2, c. 6. n. 3. (o)
Ibid. l. 3. c. 28. n. 2. (p) *Idem* l. 3.
c. 36.

& sentiant illi, quodcunque voluerint;
tu esse cura, quem te exoptat DEUS,
& tibi ludibrio sit mundus. Tædeat
te ventis auræ popularis instar erraticæ
nubis variè circumferri, & levem in
diversa abripi non pondere rerum, sed
opinionibus hominum.

Excute tandem perniciosa hanc,
quam haec tenus animo fovisti, de alio-
rum judiciis æstimationem; cùm ea
sit fons, si non omnium saltem præ-
cipuarum, quibus cruciamur, afflictio-
num. Dum enim quis ob locum,
in quo degere: aut ob munus, quod
cogitur obire, tristis dejicitur; dum
de alterius obloquio, negato honore,
illata injuria querulus dolet, unica
plerumque morbi causa est hominum
de hac re opinio. Sola hæc cogitatio:
*quid alii nunc dicent, quid de me cogi-
tabunt, & sentient?* est ille nequam
artifex, qui plerasque nostras cruces,
opitulante phantasia, fabricatur, exag-
gerat, extendit, aggravat, & auget.
Solummodo scrutare mentem tuam,
ac non nihil in motionum tuarum
origi-

originem inquire, & rem me unaquæ
ulcus tuum acu tetigisse fateberis.

Quicunque ergo lætos vivere soles
ac aureum cupis ævum ; quicunque
stabili pace perfrui tranquillus optas,
execrandum hoc idolum : *quid dicent
homines?* oblivious contemptus tenebris
sepelias, ac sollicitè caveas, oportet, ne
illud à superbia ullo unquam tempore
in lucem denuo protractum, cordis
aræ imponatur ; & experieris humani
judicii neglectum, pellendo respectui
humano, excellens subsidium esse.

II. Alterum fugandi hujus mali re-
medium ac potens pariter, hominum ^{Divini ja-}
opiniones contemnendi, incitamentum ^{dicii me-}
tus.
est solidus, ac altè animo impressus,
Divini illius Judicii metus, quod sub
finem mundi *Filius hominis, veniens in
nubibus cœli cum virtute multa & maje-
state, instituet.* (q)

I. Hujus scenæ timorem efficax
contra tartaream hanc pestem antido-
tum

tum esse, testatur ipse Gentium Doctor Paulus. Cùm enim ad Corinthios scripsisset, *sibi pro minimo esse*, ut ab eis judicetur aut ab humano die, rationem, ad spernenda mortalium sensa se impellentem, mox exprimit, dicens: *nam qui judicat me, Dominus est*; (r) non æqualis mihi, erroneus, inconstans, viciosus & impotens homuncio; sed Dominus, & quidem *Dominus Omnipotens*; (s) *cui non est similis*; (t) *in cuius manu omnis sapientia*: (u) *qui idem semper est*, (x) *magnificus in sanctitate*, (y) *fortis potentia*; (z) *cuius iræ nemo potest resistere*; (w) *qui potest perdere, & liberare*; (aa) *hic, inquam, eos, qui favorem hominum Divino prætulerunt, statuet in judicio vivos*; cùmque *arguerit eos, etiam corripiet eos*; (bb) *& effundet quasi ignem indignationem suam super eos*. (cc)

Tunc

(r) 1. Cor. 4. v. 3. & 4. (s) Judith. 16. v. 20.
 (t) Psal. 85. v. 8. (u) Sap. 7. v. 16. (x)
 Psal. 101. v. 28. (y) Exod. 15. v. 11. (z)
 Eccli. 15. v. 19. (w) Job. 9. v. 13. (aa) Jac.
 4. v. 12. (bb) 4. Esdr. 12. v. 33. (cc) Thren.
 2. v. 4.

Tunc revelabunt cœli iniq[ue]itatem ac stultitiam respectus humani, & terra exurget adversus impios hujus idoli cultores. (dd) Ipsimet miseri illi, oborto lumine, intimè perspicient inanitatem mortalis judicii, ac æternitatis radio illustrati, plena luce cognoscent, quām perversè ac stolidè egerint, lādendo supremum Numen, ne offenderent abjectum vermem: mallendo displicere D[omi]no, quām inani socio; ac potiūs contristare curiam cœlestem quām leviculum gregalem. Enimvero sola hujus dementiæ viva recordatio eorum mentem pudore, artus tremore complebit.

2. Tunc iratus judex, *indutus vestimentis ultionum*, (ee) & tonans voce magnitudinis suæ, (ff) vilibus his mundi mancipiis, quasi insultando, dicet: *ubi sunt dii vestri, in quibus habebatis fiduciam?* surgant nunc, & opitulentur vobis, ac in hac necessitate modò vos protegant. (gg) *Videte nunc, cui me assimila-*

(dd) Job. 20. v. 27. (ee) Isa. 159. v. 17.
(ff) Job. 37. v. 4. (gg) Deuteron. 32. v. 37.

assimilaveritis, & adæquaveritis; (hh) imò & postposueritis. Fatemini, quòd ego sim solus, & non sit alius præter me. En! si acuero ut fulgur gladium meum, & arripuerit judicium manus mea, quis vestrū resistet mihi? Reddam ultionem, inebriabo sagittas meas, & gladius meus devorabit? & non erit, qui vos de manu mea possit eruere. (ii) Ita tonabit ille in voce sua mirabiliter. (ll)

O infelices! ad ista quæ vobis tunc mens erit? cùm derelicti ab illis ipsis, quorum amore Divinam Majestatem roties irritastis: cùm *DEUS* quasi tumultes super vos fluctus ingruet, (mm) & toto furoris pondere in vos solos incumbet: cùm *is* quasi leo in spelunca sua (nn) vos deprehensos obruet, omni ope destitutos: cùm nec Sol iustitiae Christus, nec Lunæ jubar Maria, nec Cœlites stellæ amplius dabunt lumen suum, nec radiis gratiæ lucebunt vobis; quæ, inquam, tunc de respectu &

(hh) Isa. 46. v. 8. (ii) Deuter. 32. v. 41.
& seq. (ll) Job. 37. v. 3. (mm) Job. 31.
v. 23. (nn) Psal. 10. v. 9.

& judiciis hominum sensa fovebitis :
quo illa loco per vitæ cursum habuif-
se optabitis ?

Præcipuè quando videbitis , quod illi ipsi , quorum deliramenta vitæ ve- stræ erant regula , hæc audientes , & videntes , turbentur timore horribili , di- centes intra se : ergo erravimus à via ve- ritatis , & viam Domini ignoravimus ? quando cernetis , quod hi ipsi , quo- rum modò cavillationes vobis sunt vi- vendi norma , quod , inquam , hi ipsi pænitentiam agentes , & præ angustia spi- ritus gementes , exclament : en ! hi so- dales olim ac contubernales nostri , hi sunt , quos aliquando ob morum mode- stiam virtutisque studium habuimus in- derisum & in similitudinem improprietatis ! Nos insensati vitam illorum estimabamus insaniam , & finem illorum sine honore . Ecce ! quomodo computati sunt inter filios DEI , & inter sanctos sors illorum est . (oo) Nunc fulgent quasi splendor firma- menti , & quasi stellæ in perpetuas aeter- nitates . (pp) O ! quam prudenter ege- runt ;

(oo) Sap. 5. v. 2. & seq. (pp) Dan. 12. v. 3.

runt, quod nostras irrisiones irrise-
rint, & contemptiones contempserint.
Hos, inquam, talia ululantes, & cum
gemitu vociferantes, cùm percepératis,
quam tunc opinionem de illo vestro
idolo: *quid dicent homines?* concipie-
tis? quid fecisse desiderabitis? O quis
pavor tunc, quæve tristitia animum
occupabit?

3. Verùm nihil hæc sunt, compa-
rata illi consternationi, qua exanima-
bimur; cùm Divinus Iudex opere ipso
complebit illas terribiles iminas, quas
in Evangelii libris intentavit his ver-
bis: *qui negaverit me coram hominibus,*
negabo & eum ego coram Patre meo, qui
in cælis est. (qq) Item: *qui me erubue-*
rit & meos sermones, hunc Filius homi-
nis erubescet; cùm venerit in majestate
sua & Patris & sanctorum Angelorum:
(rr) quod enim respectui humano
mancipati, Christum suo modo ne-
gent, & erubescant, §. 3. ostensum
est. Proin, secundùm relatum suprà
oraculum, Servator noster tales illo
judi-

judicij tremendo die coram universo
orbe, Angelis, Cælitibus ac æterno Pa-
tre pariter negabit, ac erubescet.

Quid autem horribilis, quām fri-
gida mente ignorari ab illo, à quo
solo nostra tunc salus dependet? quid
terribilis, quām pudori esse illi, à
quo nostra omnis gloria promanat?
Nam quorum nos pudet, hos & nau-
seamus, & ab iis oculos avertimus.
Quid autem funestius, quām Christum
suos illos misericordes oculos à nobis
avertere? quām Divinum illud Cor
nauseare nos, & abhorrere? Ah! à
facie frigoris ejus quis sustinebit? (ss)
præcipue si pulsantibus, & ad cœlestes
nuptias admitti potentibus, clausa ja-
nuā, reponat triste illud: *nescio vos*;
(tt) aut illud alterum: *non novi homi-
nem*, (uu) benevola scilicet illa ac ple-
na amoris scientia, qua fideles sibi
mentes discernere consuevit. Hac er-
go plaga ne & tu puniaris, *time DEUM*,
(xx) ejusque judicium metue; hujus

Pars I.

Q

enim

(ss) Psal. 147. v. 17. (tt) Matth. 25. v. 12.
(uu) Matth. 26. v. 72. (xx) Prov. 3. v. 7.

enim constans metus saluberrima est contra hunc, quem impugnamus, morbum panacea.

Igitur conjecto in cordis intima acri obtutu, seriò inquire, 1. an non etiam tu illorum ex numero sis, qui (immemores illius Sapientis effati: *qui timet hominem, citò corruet*) (yy) *illuc trepidaverunt timore, ubi non erat timor?* (zz) id est, an non etiam tu ex vano aliis displicendi respectu plurima commiseris mala? & plura itidem omiseris bona ex futili iisdem placendi pruritu? Ita si est, *scito; quod pro omnibus his aducet te DEUS in judicium.* (aaa) Proin in tempore te emenda, illasque occasionses designa, in quibus huic malo ope examinis particularis occurrere statuis.

2. Sedulò indaga, an fide viva credas sequentia æternæ Veritatis oracula? scilicet, *nemo potest duobus dominis servire, Christo scilicet, & mundo:* (bbb)

(yy) *Prov. 29. v. 25.* (zz) *Psal. 52. v. 6.*
(aaa) *Ecclæ. II. v. 9.*

(bbb) *quicunque voluerit esse amicus hu-
jus s̄eculi, inimicus DEI constituitur.*
(ccc) *item hæc: si hominibus placerem,
Christi servus non essem.* (ddd) *DEUS
dissipabit ossa eorum, qui hominibus pla-
cent.* (eee) *Adeoꝝ examina, an non
aulico ritu aliis inserviendo, abjecte
blandiendo, verbis adulando, s̄ecula-
rium mores imitando, hominum fa-
vorem aucuperis? O miser! quod tam
solicitè quæris, *lanugo est, quæ à vento
tollitur: spuma gracilis est, quæ à procella
dispergitur: fumus est, qui à vento dif-
funditur.* (fff) *Similis Æsopico cani-
es, qui rei perdis, ut umbræ inhies:
qui æterna negligis, ut transitoria nun-
dineris.* Ah! tandem aliquando alio-
rum damnis sape.*

3. Disquire præterea, an practicè
tibi persuasam habeas veritatem illius
enunciati, à Christo nobis per Mat-
thæum & Lucam intimati: nempe *no-*
lite timere eos, qui occidunt corpus; ani-

Q 2 *mam*

(bbb) Matth. 6. v. 24. (ccc) Jac. 4. v. 4.
(ddd) Gal. 1. v. 10. (eee) Psal. 52, v. 6.
(fff) Sap. 5, v. 15.

mam autem non possunt occidere ; sed potius timete eum , qui potest & animam , & corpus perdere in gehennam. (ggg) item : dico autem vobis amicis meis : ne terreamini ab his , qui occidunt corpus , & post hæc non habent amplius , quid faciant. Ostendam autem vobis , quem timetis : timete eum , qui , postquam occiderit , habet potestatem mittere in gehennam. Ita dico vobis , hunc timete. (hhh)

Proin vide , an fixum animo sedeat , potius omnium odia incurrere , sociorum ludibriis exagitari , ab eorum conventiculis excludi , illorum dictiis vexari , ab ipsis contemni , & vitari ; quam supremum Numen veniali noxa offendere ? Quid hæres ? . . . Audi monitum Ecclesiasticum : pro his omnibus ne confundaris , & ne accipias personam , ut delinquas propter eam. (iii) Nam maledictus , qui confidit in homine , & ponit carnem brachium suum ; ita , ut ejus gratia lædat Creatorem. (lll)

4. Dem-

(ggg) Matth. 10. v. 23. (hhh) Luc. 12. v. 4. & seq. (iii) Eccli. 42. v. 1. (lll) Jerem. 17. v. 5.

4. Demum inquire, an ægrè feras, si alii frigidè tecum agant, tuum confortium fugiant, teque aversentur? Hoc ipsum est, aīs, quod mentem adeò urit, cruciatque. Verùm quid doles, quòd non fallaris? . . . quòd plurimorum fons tædiorum tibi obturetur? . . . quòd non fruaris illa societate, qua caruisse olim gaudebis? . . . *Nunquid non DEUS tibi melior est, quàm decem* (mmm) *eiusmodi gregales?* imò quàm milleni tales erronei, inconstantes, vitiosi sodales? Lætare potius, quia *odit te mundus*; signum id est, quod *de mundo elegerit te Christus*; *si enim de mundo es*, mundus utique, quod suum erat, diligenter; *quia autem de mundo non es*, propterea *odit te mundus*. (nnn) *Proin gaude.*

Præterea scito, quia Christum priorem te odio habuit; (ooo) non est autem discipulus supra Magistrum. (ppp) Exulta igitur, quod à mundo eodem, quo

Q 3

ille,

(mmm) 1. Reg. 1. v. 9. (nnn) Joan. 15.
v. 19. (ooo) Ibid. v. 18. (ppp) Matth. 10.
v. 24.

ille, habearis modo. Denique transi-
torii hi, quibus tepidi te afficiunt,
despectus abunde compensantur genui-
na illa ac æternum duratura existima-
tione, quam de te probi in terris, ac
Beati in cœlis concipiunt, semperque
fovebunt. Quin imò illi ipsi quoque
irrisores tui sub finem vitæ & orbis te
propterea encomiis efferent.

Igitur licet ejusmodi Iudicatoribus
frons ærea sit; (qqq) tamen ne timeas
eos, neque metuas à facie eorum: nam
dabit tibi DEUS (modò heroicis sur-
gas in ausus) faciem tuam valentiorem
faciebus eorum, & frontem tuam durio-
rem frontibus eorum. (rrr) Primi so-
lummodo diebus eorundem cavilla-
tiones cataphracto pectore immotus
excipias, oportet, & vicisti. Hi ipsi
postea laudum tibi thura litabunt; &
quem priùs sibi similem vilipenderunt,
nunc dissimilem reverebuntur.

At oppones: non solum agitur hic
de fugiendis hominum irrisiōibus,
sed

sed de vitandis, quæ aliæ inferent, damnis. Timendum enim, ne irati noceant. Verùm reponit Augustinus, non nocebunt homines, nisi permittat DEUS. Dein isti semper habent voluntatem nocendi; nec si placentur, nec si rogentur, desinunt nocere velle. Hoc enim malevolentia illorum proprium est. Ergo quid facies eos colendo, nisi ut offendas illum, quo offenso in istorum potestatem daberis. Et qui tibi nihil possent facere, illo placato; facient tibi quidquid volent, illo irato. Hæc Africæ lumen Augustinus. (sss)

Itaque Pauli monitum securus, obverso tergore totum tibi mundum crucifige, (ttt) ridentem ride, spernentem sperne, & contemptis ejus judiciis, non nisi Divinum metue. Cura, ut non jam desideriis hominum, sed voluntati DEI, quod reliquum est in carne, vivas temporis. (uuu) Secus, vñ tibi! nam horrendum erit incidere in manus DEI viventis; (xxx) tum quia non est

Q 4 sanctus,

(sss) Enar. 2. in Psal. 26. (ttt) Gal. 6. v.
14. (uuu) 1. Petr. 4. v. 2. (xxx) Hebr.
10. v. 31.

*sanctus, ut est Dominus, qui ejusmodi
vanos timores infinito odio aversatur;
tum quia non est fortis, sicut DEUS no-
stros (yyy) ipse enim est, qui vite &
mortis habet potestatem: qui deducit ad
inferos, & reducit: (zzz) & non est,
qui effugiat manum ejus. (w) Igitur
hujus solius judicium time; hominum
vero judicia contemne; & gemino hoc
antidoto munitus, respectum omnem
humanum facili negotio fugabis.*

(yyy) 1. Reg. 2. v. 2. (zzz) Sap. 16. v.
13. (w) Tob. 13. v. 2.

